

Titel: Kapitel XXII.

Citation: "Kapitel XXII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e8631/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

det enhver Vedkommende snarest muligt at at underrette Retten. Naar Udsættelse sker, bør det saavidt muligt indtages, at Underretning betimeligt meddeles Vidner og andre, som maatte være indfaldte.

§ 230.

De i de foregaaende Paragrafer omhandlede Beslutninger af Retten med Undtagelse af de i § 228 nævnte, kunne, saalænge Domsforhandling ikke er begyndt, jaavel som naar denne er ublat, træffes af Rettens Formand. Det samme gælder om Beslutninger om Sagens Afvikelse eller Forretning, om Tiltaltes Anholdelse, Fængsling eller Løsladelse, saa og om enhver anden Beslutning, der sigter til at forberede Domsforhandlingen. Formanden Underretning om de tagne Beslutninger meddeles Parterne.

De Retsmøder, som afholdes inden Domsforhandlingen, ere ikke offentlige. Begæringer til Retten, som ikke fremføres mundtligt i et Retsmøde, stiles skriftligt til Retten. Er Tiltalte fængslet, kunne hans Henvendelser til Retten — derunder Meddelelse om Beviser, han ønsker fremførte (§§ 221 og 223) — fremføres til Underjæghedsrettens Retsbog eller for Fængselsbestyreren, som har at modtage samme til en dertil indrettet Bog. Udskrift tilstilles uden Ophold Landsrettens Kontor og i de i §§ 221 og 223 omhandlede Tilfælde tillige Overanklageren.

Kapitel XXII.

Almindelige Bestemmelser om Domsforhandling ved Landsret.

§ 231.

I Sagens Afgørelse kan ingen Dommer eller Rævning deltage, som ikke har overværet Forhandlingerne i deres Helhed. Naar en Dommer eller Rævning naar Forfald eller af anden Grund maa fratræde, efter at Domsforhandling er begyndt, kan denne, naar Sagen

frembyder ringe Tvivl, forfætted for henholdsvis to Dommere eller elleve Rævninger; Dom kan dog i fortrængte Tilfælde kun affiges, naar de to Dommere ere enige i Afgørelsen. Ved Forhandlinger, som forudsættes at blive af længere Varighed, kan Formanden bestemme, at en eller flere Dommere som Suppleanter skulle overvære Forhandlingerne for efter Tjenesteaalder at tage Sæde i Retten i Stedet for det eller de Medlemmer af denne, der maatte jaa Forfald.

§ 232.

Overtanklageren samt den bestfittede Forvarer skulle være tilstede under hele Domsforhandlingen, saalænge de have Afgang til at jaa Ordet under samme; dog er herved ikke udelukket, at forskellige Personer udføre Overtanklagerens eller den bestfittede Forvarers Hverv i Sagen.

Udebliver Overtanklageren enten ved Domsforhandlingens Begyndelse eller i Løbet af denne, udfætted Sagen. Det Samme gælder, naar den bestfittede Forvarer udebliver, eller naar den valgte Forvarer ikke møder i Tilfælde, hvor dette vil gøre en Bestiffelse nødvendig, medmindre Omstændighederne maatte gøre det muligt for Formanden at bestiffe en Forvarer, som straks kan udføre Hvervet.

§ 233.

Tiltalte skal, saavidt Loven ikke hjemler Undtagelse, personlig være til Stede under hele Domsforhandlingen, saalænge han har Afgang til at udtale sig; dog kan Rettens Formand, efter at hans Afhørelse er sluttet, tillade ham at fjærne sig.

§ 234.

Udebliver Tiltalte ved Begyndelsen eller i Løbet af Domsforhandlingen, og kan han ikke straks bringes tilstede, udfætted Sagen.

I efternavnte Tilfælde kan dog en Domsforhandling fremmes i Tiltaltes Fraværelse, saafremt Retten ikke finder hans Nærværelse nødvendig:

1. naar han er undvegen, efter at Anklagekriftet er ham forkyndt;

2. naar han, efter at være mødt ved Sagens Raaraab, har forladt Tingstedet uden Rettens Tilladelse;
3. naar det skønnes,
 - a) at der ikke vil blive Spørgsmaal om højere Straf end Fængsel, og Tiltalte derhos har samtykket i Sagens Fremme, eller
 - b) at Forhandlingen utvivlsomt vil føre til hans Friindelse.

§ 235.

Formanden kan beslutte, at Tiltalte skal forlade Retssalen, medens et Vidne eller en Medtiltalt afhøres, naar særegne Grunde tale for, at en uforbeholden Forklaring ellers ikke kan opnaas.

Er en Tiltalt i Medfør af foranstaaende Bestemmelse aftraadt, skal, naar han atter er indladt i Retssalen, Forklaringen, forsaavidt den angaar ham, gentages, eller i alt Fald dens Indhold meddeles ham.

§ 236.

Naar Tiltalte fjernes fra Retssalen i Henhold til § 71, kan Forhandlingen fortsættes, hvis Formanden ikke finder en Udskættelse nødvendig.

Tiltalte bør i saa Fald, saajært og saavidt hans Adfærd gør det muligt, atter indføres i Retssalen og gøres bekendt med det under hans Fraværelse Forefaldne; saa bør der og, forsaavidt det efter Forhandlingens Standpunkt endnu er muligt, gives ham Afgang til at fremkomme med, hvad han under almindelige Forhold vilde have haft Lejlighed til.

§ 237.

Naar Domsforhandlingen er begyndt, fortsættes den saavidt muligt uafbrudt, indtil endelig Afgørelse har fundet Sted.

Har Forhandlingen været afbrudt, bestemmer Rettens Formand, om og i hvilket Omfang det allerede foretagne skal gentages, naar Sagen atter kommer for.

§ 238.

Om Udsættelsesgrunde, som indtræde paa en Tid, da Domsforhandlingen er udjat, paahviler det enhver Vedkommende snarest muligt at underrette Rettens Formand, for at Bestemmelse om Udsættelse om muligt kan tages og Meddelelse til alle Vedkommende finde Sted, førend Sagen paaany skalde have været for.

§ 239.

Domsforhandlingen er mundtlig; Skrift anvendes kun i det Omfang, i hvilket Loven særlig bestemmer det.

Ved de mundtlige Udtalelser benyttes frit Foredrag; Oplæsning tilstedes kun, forjaavidt Rettens Formand tillader det.

§ 240.

Rettens Formand leder Domsforhandlingen. Han bestemmer Rækkefølgen af de enkelte Dele af Forhandlingen, forjaavidt Loven ikke indeholder Forskrifter derom. Ingen maa tage Ordet uden ifølge hans Tilladelse; han kan fratage den Part Ordet, som ikke vil rette sig efter hans Ledelse. Han drager Omjorg for jaavidt muligt at fjerne Alt, hvad der til Anytte trækker Forhandlingen i Langdrag, og slutter Forhandlingens enkelte Dele, naar han anser det foreliggende Emne for tilstrækkeligt behandlet.

Om Slutning af Bevisførelsen enten i det Hele eller om et enkelt Punkt, førend alle Beviserne ere fremførte, samt om Genoptagelse af en sluttet Bevisførelse, tager Retten Bestumning.

Omfatter Sagen flere Forbrydelser, kan Formanden lade Forhandlingen og i Rævningsager Rævningsernes Paafendelse foregaa særskilt for hver enkelt Forbrydelse.

§ 241.

Opstaar der Spørgsmaal, om nogen Fejl foreligger, der hindrer Sagens Fremme, eller om Overanklageren har Paataleret, kan Forhandlingen begrænses til dette Punkt, indtil Spørgsmaalet har fundet sin Afslutning.

Det samme gælder, naar Spørgsmaal rejsses, om et jaadant Forhold, som er beskrevet

i Anklageskriftet, overhovedet er strafbart, eller om Straf er ubeløst ved Forældelse eller af anden lignende Grund. Tre Rettens Dommere enige, kan Frifindelsesdom straks afsiges.

Fejl, der hindre Sagens Fremme, bør, hvor det kan ske, tilstribes afhjulpne, og den Udfættelse gives, som i saa Henseende maatte behøves. Skal Fejlen kun toges i Betragtning, naar den gøres gældende fra Tiltaltes Side, maa Indsigelse fremsættes, saafraat dertil er blevet Lejlighed; i Urimelighed maa det ske, før Anklageskriftet oplæses, eller, i Rævningsager, førend Lodtrækning til Udtagelse af Rævninger begynder.

Den Omstændighed, at Retten forinden Domsforhandlingens Begyndelse har nægtet at tage en Begæring om Sagens Afvisning til Følge (§ 228), er ikke til Hinder for, at det saaledes foreløbigt rejste Spørgsmaal paany bringes frem under Domsforhandlingen.

§ 242.

Rettens Formand spørger Tiltalte, om han erkender sig skyldig, og giver ham Lejlighed til forklare sig angaaende Sigteisen og de Beviser, som fremsendes imod ham. Enhver af de andre Dommere, enhver af Rævningerne, Overanklageren og Forvareren kunne begære yderligere Spørgsmaal, der sigte til at tydeliggøre hans Forklaring, rettede til Tiltalte.

§ 243.

Overanklageren afhører de af ham fremstillede Vidner. Naar han har sluttet sin Afhørelse af et Vidne, kan Forvareren eller, hvor der ingen Forvarer er, Tiltalte rette Spørgsmaal til det; Overanklageren kan derefter rette de Spørgsmaal til Vidnet, hvortil Modafhøringen har givet Anledning. Vidner, som fremstilles fra Forvarets Side, afhøres henholdsvis af Forvareren eller af Tiltalte og kunne derefter modafhøres af Overanklageren og genafhøres af Forvareren eller Tiltalte. Rettens Formand kan tillade Fremfættelse af yderligere Spørgsmaal.

Retten kan, efter Begæring eller af egen Drift, lade et Vidne, der er aftraadt, frem-

staa paany til yderligere Afhørelse; foranstaaende Regler finde herved tilsvarende Anvendelse.

Paa tilsvarende Raade forholdes med Afhørelse af Syns- og Skønsmand.

§ 244.

Retten's Formand vaager over, at utilbørlige, navnlig forvirrende Spørgsmaal ikke stilles ved Afhørelsen af Vidner og Syns- eller Skønsmand. Efter Afhørelsen trods Formandens Advarsel paa utilbørlig Raade eller paa en Raade, som ikke er egnet til at bringe Sandheden for Dagen, eller som gaar udenfor Sagen, kan han unddrage den paagældende Part Afhørelsen og selv overtage den. Skøner han, at Afhørelsens Fortættelse ikke kan bidrage til Sagens Opløsning, kan han slutte den.

Formanden er berettiget og forpligtet til, naar som helst han i Sandhedens Interesse finder Grund dertil, at rette Spørgsmaal til den, som afhøres.

Har Tiltalte ingen Forvarer, overtager Formanden, saavidt fornødent, Afhørelsen for hans Vedkommende.

§ 245.

Vidner og Syns- eller Skønsmand, som fremskilles efter Retten's Beslutning i Embeds Mediet, (jvf. § 251, sidste Stykke) afhøres af Formanden; dog er han beføjet til at overlade Afhørelsen til Parterne efter foranstaaende Regler.

Efter Afhørelse ved Retten's Formand, kunne Parterne andrage paa, at yderligere Spørgsmaal stilles; Formanden kan overlade det til den selv at stille saadanne enkelte Spørgsmaal.

§ 246.

Dommerne og Rævningerne ere berettigede til at rette Spørgsmaal til de fremskillede Vidner, Syns- eller Skønsmand, efter at have erholdt Ordet af Formanden.

§ 247.

De afhørte Vidner og Syns- eller Skønsmand ere pligtige at blive tilfæde, indtil Ret-

mødet sluttet, eller Formanden tillader dem at forlade Tingstedet. Hvorvidt de kunne eller skulle blive tilstede i Retssalen, beror paa Formandens Bestemmelse.

Vidner samt Syns- eller Skønsmand kunne endrage paa, at de selv eller et andet Vidne eller Tiltalte yderligere afhøres om angivne Punkter i det Hjemed at fuldstændiggøre eller berigtige forudgaaende Udføgn.

§ 248.

Dokumenter, der paastaas at have været Genstand for eller at være frembragte ved Forbrudelsen eller at have været brugte eller bestemte til dens Udførelse, eller som yde umiddelbar Oplysning om Gærningen eller Tiltaltets Forhold til denne, blive at oplæse, naar Bevisførelsen kræver det.

Fremdeles kunne efternævnte Dokumenter under Domsforhandlingen benyttes som Bevismidler og blive da at oplæse:

- 1) Tilførsler til Retssøger om Aankjælinger, Beslaglæggelser, Besigtigelser, og Syns- eller Skønsforretninger, foretagne udenfor Domsforhandlingen, saavel som Erklæringer til Retten, afgivne af Syns- eller Skønsmand; dog kan Retten, naar den finder saadant henfigtsmæssigt, bestemme, at mundtlig Afhøring af Syns- eller Skønsmandene helt eller delvis skal træde i Stedet for Oplæsning af disses Forklaringer eller skriftlige Erklæringer;
- 2) Tilførsler til Retssøger om de af Tiltalte under Afhørelsen om Sigtelsen afgivne Forklaringer, naar Tiltalte enten nu vægrer sig ved at svare eller den nu afgivne Forklaring afviger fra den tidligere, eller naar Tiltalte er udebleven (jfr. § 234);
- 3) Tilførsler til Retssøger angaaende de af Vidner, Syns- eller Skønsmand under Afhørelse afgivne Forklaringer, naar disse Personer enten ere døde eller af anden Grund ikke kunne afhøres paany, eller deres Fremstilling for Retten ikke finder Sted af de i § 102, jfr. §§ 124 og 131, angivne Grunde, eller naar den nu afgivne Forklaring afviger fra den tidligere, eller

naar et Vidne vælger sig ved at afgive Forklaring, og de foreskrevne Dvangsmidler ikke antages at burde anvendes eller forgaaves ere blevne anvendte;

- 4) Tilførsler til Retsbøger af Forklaringer saavel som Erklæringer, afgivne af de i D. 2. 1—2—1 og 2 omhandlede Personer samt af Personer, der have Eks-territorialitetsret, forsaavidt de nævnte Personer ikke give Møde i Retten;
- 5) Erklæringer og Vidnesbyrd, udfædte i Møder af et offentligt Hæder, derunder Udskrifter af Tiltalte tidligere overgaaede Straffedomme.

Udenfor de nævnte Tilfælde kunne Dokumenter og Aktstykker, som indeholde Erklæringer eller Vidnesbyrd, kun benyttes som Bevismidler, naar Retten undtagelsesvis hertil giver Tilladelse. Udenretslige Bevidnelser angaaende Tiltaltes tidligere Wandel maa under ingen Omstændigheder benyttes.

§ 249.

Oplæsning af Tilførsler til Retsbøger angaaende Udfagn af Tiltalte, Vidner eller Syns- eller Skønsmand paa Grund af de nu afgivne Forklaringers Uoverensstemmelse med de tidligere afgivne bør kun finde Sted, efter at der paa foreskreven Maade er givet de Paa-gældende Lejlighed til sammenhængende Udtalelser om Genstanden for Afhørelsen, og de yderligere Spørgsmaal, hvortil denne Udtalelse opfordrer, ere stillede.

Naar Oplæsning af de i § 248 Nr. 2 og 3 ommeldte Aktstykker finder Sted, skal Grunden meddeles af Rettens Formand og tilføres Retsbogen; saa bør det og bemærkes, om Vidnets eller Syns- og Skønsmandens Forklaring er beediget eller ikke, og i sidste Fald, af hvilken Grund.

§ 250.

Oplæsning af skriftlige Beviser sker ved Retsfriveren, medmindre Rettens Formand tillader den Bevisførende selv at oplæse dem, eller et af Rettens Medlemmer foretager Oplæsningen.

§ 251.

Bevis, som høves tilstede, kan ikke nægtes ført af den Grund, at det ikke er anmeldt for Modparten saa betimeligt, at denne har haft tilstrækkelig Forberedelse; men hvor dette ikke er slet, og hvor Retten ikke i den Anledning har udjat Hørelsen af det paagældende Bevis til en senere Dag, kan Modparten, efter at det er ført, forlange en passende Udsættelse, medmindre Retten finder, at det er uden Betydning for Sagen, eller af anden Grund finder, at en Udsættelse ikke vilde tjene noget berettiget Formaal.

Udsættelse til Hørelse af Bevis, som ikke høves tilstede, bevilges af Retten, naar den finder, at Omstændighederne gøre dette ondtelligt for Sagens Oplysning.

Retten kan, naar den anser det for nødvendigt til Sagens fuldstændige Oplysning, beslutte, at Beviser skulle føres, som ingen af Parterne har begæret førte eller som den, der har anmeldt samme, har erklæret at ville frasolde, og kan i dette Tilfælde afsætte Sagen; de Foranstaltninger, som Beslutningen foranlediger, træffes af Retten eller efter dens Paalæg af Overanlageren.

§ 252.

Retten afgør af Tvistepunkter, som opstaa under Bevisførelsen mellem Parterne, samt af Indsigelser, der fremsættes af Vidner, Syns- eller Skønsmand, slet, forsaavidt det begæres, ved Kendelse.

§ 253.

Hjørend Dom eller Kendelse affiges under Domsforhandlingen, hvor der være givet Parterne Lejlighed til at udtale sig. Tiltalte har stedse det sidste Ord.

§ 254.

Domsforhandlingen afsluttes ved Retten Dom i Sagen; dog betragtes Sagen som tingfæstet ved Retten, indtil Dommens Fuldbærelse kan begynde, eller indtil i Tilfælde af Aukse Sagens Aktstykker ere indsendte til Rigsanlageren (jfr. § 327).

Den vedtagne Afgørelse føres i Bennen af Rettens Formand eller af den af de i Afgørelsen deltagende Dommere, hvem dette Hverv af Formanden overdrages. Stemmetallet maa ikke optages i Rettens Afgørelser.

Dommens Afgørelse foregaar derved, at den oplæses i et Retssmøde. Er Tiltalte fængslet, bør han bringes tilstede ved Dommens Afgørelse.

Rettens Afgørelser træffes snarest muligt, efter at den paagældende Forhandling er tilende. Kan Afgørelsen ikke finde Sted samme Dag, skulde Domme i Rævningsager og Kendelser affiges senest Dagen efter, Domme i andre Sager senest inden 8 Dage.

Er Tiltalte domsfældt, bliver Udskrift af Dommen at forkynde ham, hvis han ikke var tilstede ved Afgørelsen; i andre Tilfælde meddeles der ham paa Begæring Udskrift uden Betaling. Af alle Domme tilstilles der Overanklageren Udskrift.

Ved Afgørelsen eller Forkyndelsen af en fældende Dom bliver det at betyde Domsfælde, inden hvilken Frist og paa hvilken Maade han kan fremsætte Meddelelse om Anke.

§ 255.

Dommen skal, forsaavidt den ikke gaar ud paa Sagens Afvisning, enten domfælde eller frifinde.

Frifindelse finder Sted, naar Overanklageren ikke er paataleberettiget, naar Forfølgning strafaldes, naar Straffskylden er forældet, samt naar Tiltalte ikke findes skyldig.

§ 256.

Ved Afgørelsen af, om noget er bevist eller ikke, tages alene Hensyn til de Beviser, som ere fremførte under Domsforhandlingen. Bestemmelsen af Bevisernes Vægt er ikke bunden ved Lovregler.

§ 257.

Retten kan ikke domfælde for noget Forhold, der ikke omfattes af Tiltalen.

Derimod er Retten ikke udelukket fra at hense på det paatalte Forhold under en anden Strafbestemmelse end den, Overanklageren har

paastaet anvendt, eller fra at afvige fra Tiltalen med Hensyn til de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder (Tid, Sted o. desl.), Alt under Betingelse af, at det med Sikkerhed skønnes, at Tiltalte, ogsaa under Forudsætning af saadan Afvigelse fra Tiltalen, har haft fuldstændig Afgang til Forvar. Hinder Retten, at dette ikke er Tilfældet, eller naar den Tvivl i saa Henseende, bør den, forinden dens afvigende Bedømmelse lægges til Grund for Domfældelsen, give Parterne Lejlighed til at udtale sig og efter Omstændighederne tilstaa den til Baretagelse af Forvaret fornødne Udsættelse.

Kapitel XXIII.

Særlige Bestemmelser om Domsforhandling for Rævninger.

§ 258.

Naar Retten er sat til Sagens Behandling, lader Rettens Formand Sagen paaraabe og Tiltalte føre ind i Retssalen, samt saavidt fornødent Vidner og Syns- og Skønsmænd paaraabe, hvorhos han giver de Paalæg og træffer de Foranstaltninger, som maatte findes fornødne for at jfjre disses Tilstedeværelse og hindre indbyrdes Meddelelse.

Derefter strides, forsaavidt der ikke opstaar Spørgsmaal om Udsættelse, Afvisning eller desl., som findes forinden at burde afgøres, til Udtagelse af Rævninger, jfr. dog § 267.

§ 259.

I enhver Rævningesjog skulle 12 Rævninger udtages til at deltage i Afgørelsen.

Kan det forudses, at en Sags Forhandling vil medtage et længere Tidstrum, kan Rettens Formand, førend Lodtrækningen begynder, beslutte, at endvidere 1 eller 2 Rævninger skulle udtages som Suppleanter. Saa fremt da nogen af Rævningerne maatte blive forhindret i at overvære den hele Forhandling, indtil Rævningernes Erklæring er afgiven,